

Rapport Gemeentelijke Ombudsman

Geen klachtbehandeling wegens procedure bij Raad van State

Gemeente Waterland

29 juli 2010
RA1054150

Samenvatting

Een man dient eind december 2009 een klacht in bij de gemeente Waterland. Hij is van mening dat de gemeente een al langlopend dossier verder vertraagt. De gemeente laat weten dat de klachtbehandeling zes weken zal duren. Begin februari laat de gemeente weten dat ze de klacht niet zal behandelen, omdat deze inhoudelijk aan de orde komt in een procedure bij de Raad van State. De man is van mening dat de klacht geen onderdeel uitmaakt van de procedure bij de Raad en wendt zich tot de ombudsman. Deze besluit een hoorzitting te organiseren. Daags voor de hoorzitting verklaart de gemeente de klachten volledig gegrond. De hoorzitting bij de ombudsman wordt hierop afgeblazen omdat de feiten helder zijn.

De ombudsman oordeelt dat de gemeente de klachten had behoren te behandelen en gegrond te verklaren. Door dit na te laten handelt de gemeente in strijd met het vereiste van fair play. Dit weegt des te zwaarder, omdat de ombudsman vorig jaar ook het oordeel 'onbehoorlijk' heeft uitgesproken ten aanzien van de gemeente naar aanleiding van een klacht in hetzelfde dossier.

Oordeel

De onderzochte gedraging is onbehoorlijk.

Verzoek

Het verzoek tot onderzoek is op 17 februari 2010 schriftelijk ingediend en betreft de gemeente Waterland.

Bevindingen

aanleiding

Achtergrond, samenvatting rapport ombudsman RA0939330, 25 juni 2009

Een ondernemer wil in de Purmer een aantal windmolens plaatsen. Na een jarenlange voorgeschiedenis dient hij een uitvoerige klacht in over het handelen van de gemeente met betrekking tot het mogelijk maken van de plaatsing van de windmolens. Als de gemeente de klacht na meer dan twee maanden nog niet heeft afgehandeld, wendt de vertegenwoordiger van de ondernemer zich tot de ombudsman. Pas na meerdere verzoeken van de ombudsman handelt de gemeente de klacht af.

De ombudsman is van oordeel dat de gemeente de klacht niet behoorlijk heeft afgehandeld. Niet alleen heeft het veel te lang geduurd, de gemeente is ook tekort geschoten in de wijze waarop de vertegenwoordiger van de ondernemer is uitgenodigd voor de hoorzitting.

Nadat de klacht alsnog is afgehandeld raken de partijen weer inhoudelijk met elkaar in gesprek. Dit leidt tot een (voor de ondernemer welgevallig) besluit van de gemeenteraad. Deze uitkomst onderstreept eens te meer het belang van klachtbehandeling. Niet alleen voor de burger, maar ook voor de gemeente.

Tot zover de samenvatting van het rapport van de ombudsman van juni 2009.

Na verloop van tijd menen verzoekers dat de gemeente opnieuw treuzelt. De zaakwaarnemer van dezelfde ondernemer dient op 28 december 2009 opnieuw een klacht in bij de gemeente. De klacht bestaat uit vier delen:

- het zonder overleg wijzigen van de datum van een voorlichtingsbijeenkomst door een wethouder;
- het geen mededeling doen over het wijzigen van een contactpersoon die de procedure behandelt;
- het niet nakomen van de toezegging dat het ontwerp wijzigingsbesluit begin november 2009 ter inzage zou worden gelegd en het niet informeren van verzoekers hierover;
- het niet nakomen van een toezegging dat op 8 december 2009 aan het College van Burgemeester en Wethouders voorgesteld zou worden dat het ontwerp wijzigingsplan ter inzage gelegd zou worden.

De gemeente laat hem op 6 januari 2010 weten dat de gemeente intern onderzoek verricht naar de achtergronden. Na afloop hiervan zal verzoeker bericht krijgen.

Op 9 februari 2010 handelt de gemeente de klacht af. Volgens deze brief is er over dezelfde zaak een voorlopige voorziening aangevraagd bij de rechtbank en is een procedure aanhangig hierover bij de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State. De gemeente houdt de behandeling van de klacht aan in afwachting van deze procedures.

Verzoeker kan zich in de uitkomst hiervan niet vinden en wendt zich tot de ombudsman. Hij stelt

dat aan de Raad van State de vraag wordt voorgelegd of de gemeente zich aan de wettelijke voorschriften heeft gehouden. Bij deze vraag komen de vier klachtelelementen van de brief van december 2009 niet aan de orde.

klachtomschrijving

Het onderzoek van de ombudsman richt zich op:

- de vier klachtelelementen zoals genoemd in de brief van 28 december 2009 en de klachtbehandeling daarover.

onderzoek door de ombudsman

In het kader van de waarheidsvinding en om partijen de gelegenheid te geven om snel op elkaars standpunten te reageren, belegt de ombudsman een hoorzitting waarbij alle partijen uitgenodigd worden. De hoorzitting wordt vastgesteld op 8 april 2010 en de uitnodiging hiervoor wordt verstuurd op 4 maart 2010. De gemeente laat daags hierna weten dat zij door twee medewerkers vertegenwoordigd zal worden.

Er vindt in de tussentijd nog communicatie plaats tussen de gemeente en verzoekers. De gemeente nodigt verzoekers uit om te komen praten over de bouwvraag, maar verzoekers maken hiervan geen gebruik.

De Raad van State doet op 31 maart 2010 uitspraak. De raad sommeert de gemeente onder last van een dwangsom om een ontwerp wijzigingsplan voor 12 april 2010 ter inzage te leggen.

reactie van de Gemeente Waterland

Op 1 april 2010 deelt de gemeente het volgende aan de ombudsman mee. De gemeente erkent dat de klachten zoals verzoekers deze hebben geformuleerd, overeenkomen met de feiten. De datum van de voorlichtingsbijeenkomst is eenzijdig gewijzigd, de contactambtenaar is vervangen, het ontwerp wijzigingsplan is niet in de eerste of tweede week van november 2009 ter inzage gelegd en evenmin is dit op 8 december 2009 aan het College voorgelegd.

Aangezien de gemeente de klachten niet bestrijdt, en het ontwerp wijzigingsplan verder in procedure heeft gebracht, acht de gemeente een hoorzitting niet opportuun. De gemeente verzoekt daarom aan de ombudsman om af te zien van de hoorzitting.

Gezien het gestelde door de gemeente, acht de ombudsman een onderzoek naar de feiten niet meer nodig en wordt de hoorzitting geannuleerd.

reacties op bevindingen

Het resultaat van het onderzoek is als verslag van bevindingen naar verzoekers en naar de gemeente teneinde een nadere reactie mogelijk te maken. Hiervan is door beide partijen gebruik gemaakt. De gemeente laat weten dat de klachten niet alleen gegrond verklaard zijn, maar dat de gemeente geprobeerd heeft een gesprek te beleggen over de procedure en hiervoor verzoeker heeft uitgenodigd voor 18 februari 2010. Verzoeker wilde dat eerst de klacht afgerond werd, wat heeft geleid tot de brief van 9 februari 2010: gezien de procedure bij de Raad van State wilde de gemeente deze uitspraak afwachten. De afspraak is vervolgens afgezegd. De reactie van verzoeker is in het bovenstaande verwerkt.

Beoordeling

De ombudsman beoordeelt of het bestuursorgaan zich in de door hem onderzochte aangelegenheid behoorlijk heeft gedragen¹.

Behoorlijkheidsvereisten

Indien naar het oordeel van de ombudsman de gedraging niet behoorlijk is, vermeldt hij in het rapport welk vereiste van behoorlijkheid is geschonden². In dit onderzoek toetst hij de gedragingen aan het vereiste van fair play.

Overwegingen

Het beginsel van fair play eist dat bestuursorganen en ambtenaren burgers de mogelijkheid geven hun procedurele kansen te benutten. Dat betekent uiteraard dat een bestuursorgaan de ingediende klachten conform de wettelijke vereisten behandelt.

Wanneer een zaak aan de rechter wordt voorgelegd, mag een bestuursorgaan besluiten een ingediende klacht over hetzelfde onderwerp niet te behandelen. Voordat een bestuursorgaan op basis hiervan een klacht afhandelt, dient het zich derhalve actief ervan te vergewissen of het om hetzelfde onderwerp gaat. Is dat niet het geval, dan geldt het gewone klachtenregime en behoort de klacht beoordeeld te worden.

In dit geval is vast komen te staan dat de klachten niet betrokken zouden worden in de rechterlijke procedure. Desondanks stelt de gemeente de klachten op 9 februari 2010 buiten behandeling met een verwijzing naar de rechterlijke procedure. Het had echter in de rede gelegen dat de gemeente de klachten van verzoeker inhoudelijk behandeld had. Door dit achterwege te laten, is in strijd met het beginsel gehandeld.

Zoals beschreven in de aanleiding heeft de ombudsman over de behandeling van verzoeker vorig jaar een rapport uitgebracht en hierin het oordeel 'onbehoorlijk' uitgesproken ten aanzien van de gemeente. Het had ook hierom verwacht mogen worden dat de gemeente een nieuwe klacht van verzoeker serieus zou behandelen. Blijkens de schending van het fair play beginsel is hiervan geen sprake geweest. Sterker, wanneer verzoeker zich tot de ombudsman wendt en deze een hoorzitting belegt om de waarheid boven tafel te krijgen, laat de gemeente aanvankelijk weten te zullen komen. Vlak voor de hoorzitting laat de gemeente echter weten dat alle klachten van verzoeker gegrond zijn, en verzoekt om afstel van de hoorzitting.

Alles overziend wekt de gemeente de indruk onwillig te zijn bij de behandeling van deze klacht: onder druk van (een hoorzitting van) de ombudsman doet de gemeente pas wat zij behoort te doen, namelijk de klachten gegrond te verklaren. Het is voorstelbaar dat verzoeker zich niet serieus genomen voelt

¹artikel 9:27 lid 1 Algemene wet bestuursrecht

²artikel 9:36 lid 2 Algemene wet bestuursrecht

Datum : 29 juli 2010
Rapportnummer: RA1054150
Pagina : 5/5

Oordeel

De onderzochte gedraging is onbehoorlijk.